

דדה למנחת שבת ושני וחמישי

אשה כי תזריע

תפסיר רס"ג

יב א וידבר יהוה אל-משה
לאמר: ומליל יי עם משה למימר:
ב דבר אל-בני ישראל
לאמר אשה כי תזריע
וילדה זכר וטמאה שבעת
ימים כימי נדת דותה

יב א) תים כלם אללה מוסי תפלימא: ב) מר בני אסראיל קאילא. אייה אמראה עלקת. פולדת ד'פרא. פלתנגס סבעה איאם. כאיאם בעד היצ'תהא יכון חכם נגאסתהא: ג) ופי אליום אלתיאמן. תכיתן קלפה אחילה: ד) ותילאתיה ותילאתין יומא. תקים פי דם אלטהר. ולא תלאמס שייא מן

תטמא: מליל. עם בני ישראל

למימר. אתתא ארי תעדי. ותליד דכר. ותהי מסאבא שבעא יומין.
כיומי ריחוק סאובתה תהי מסאבא: ג וביום השמיני ימול
בשר ערלתו: וביומא תמינאה. יתגזר בשרא דעורלתיה:
ד ושלשים יום ושלשת ימים תשב בדמי
טהרה בכל-קדש לא-תגע ואל-המקדש לא
תבא עד-מלאת ימי טהרה: ותלתין ותלתא יומין.

כס"י

בלא דם: דותה. לשון דבר הוב מגופה. לשון אחר לשון מדנה וחולי, שאין אשה רואה דם שלא תחלה (י"ג: תחלה) ראשה ואברייה כבדין עליה: ד תשב. אין תשב אלא לשון עכבה, כמו (דברים 6 מו) ותשבו בקדש, וישב באלני ממרא (בראשית יג יח): בדמי טהרה. אף על פי שרואה דם טהורה. בדמי טהרה לא מפיק ה"א, והוא שם דבר, כמו טהר: ימי טהרה.

יב א אשה כי תזריע. אמר ר' שמלאי בשם שיצירתו שלאדם אחר כל בהמה תיה ועוף במעשה בראשית, כך תורתו נתפרשה אחר תורת בהמה תיה ועוף: פי תזריע. לרבות שאפלו ילדתו מחוי, שגמחה ונעשה בעין זרע, אמו טמאה לידה: כימי נדת דותה תטמא. כסדר כל טמאה האמורה בנדה מטמאה בטמאת לידה, ואפלו נפתח הקבר זולק הדקדוק: ד טהרה. שם והה"א אינה מפיק ואינה סימן הנקבה הנסתרת אך הוא שם לבדו: ימי טהרה. במפיק הה"א והוא סימן לנקבה הנסתרת כי השם הנפרד ממנו טוהר (מהר"ם):

תפסיר רס"ג

אלאקדאס. ולא תדכל אלי
אלקדס. אלי כמאל איאם
טהרהא: ה) פאן ולדת אנתי.
פלתנגס אסבויען כחפם
חיצ'תהא. וסתה וסתין יומא.
תקים עלי דם אלטהר: ו) וענד
תמאם איאם טהרהא. לאבן
פאן או אבנה. תאתי בכרוף
אבן סנתה לאלצעידה. ופרד'
חמאם או שפנינא לאלד'פודה.
אלי באב כיבא אלמחציר.
אלי אלמאם: ז) ויקרבה בין ידי
אללה ויסתגפר ענהא. ותטהר
מן נביע דמהא. הדיה שריעה
אלואלדה. דיפר או אנתי:

תתיב בדם דכו. בכל קודשא לא
תקרב. ולמקדשא לא תיעול. עד משלם
יומי דכותה: ה) ואם נקבה תלד
וטמאה שבעים פנדתה
וששים יום וששת ימים
תשב על-דמי טהרה: ואם
נוקבתא תלד. ותהי מסאבא ארבעת
עשר פריחוקה. ושתין ושתא יומין.
תתיב על דם דכו: ו) ובמלאת
ימי טהרה לבן או לבת
תביא כבש בן-שנתו
לעלה ובן-יונה או-תר לחטאת אל-פתח
אהל-מועד אל-הכהן: ובמשלם יומי דכותה. לברא או
לברתא. תיתי. אמר בר שתיה לעלתא. ובר יונה או שפנינא לחטאת.
לתרע משפן זמנא לות פהנא: ז) והקריבו לפני יהוה
וכפר עליה וטהרה ממקר דמיה זאת תורת
הילדת לזכר או לנקבה: ויקרבניה. לקדם יי וכפר עליה.
ותדפי מסואבת דמהא. דא אוריתא דילדתא. לדבר או לנוקבא:

— כ"י —

ביבמות (טו 6): ז והקריבו. למדך שאין
מעבבה לאכול בקדשים אלא אחד מהם. ואי
זה הוא, זה חטאת, שנאמר וכפר עליה הכהן
וטהרה, מי שהוא בא לכפר, בו הטהרה
תלויה: וטהרה. מכלל שעד פאן קרויה
טמאה:

מפיק ה"א, ימי טוהר שלה: בכל קדש וגוי.
לרבות את התרומה, לפי שזו טבולת יום
ארוך, שטבלה לסוף שבעה ואין שמישה
מעריב לטהרה עד שקיעת החמה שליום
ארבעים, שלמחר תביא את כפרת טהרתה:
לא תגע. אזהרה לאוכל, כמו ששנויה

תפסיר רס"ג

ח) ואן לם תנאל ידהא מקדאר שאה. פלתאכיד שפנינין. או פרכי חמאם. אחדהמא לאלצעידה ואלאכיר לאלד'כזה. ויסתג'פר ענהא. אלאמאם ותטהר: יג א) תים פלם אללה. מוסי' וחרון תכלימא: ב) אי אנסאן כאן פי גלד בדנה שאמה או עארציה או בקעה. או צאר פי גלד בדנה בלא ברץ. פליותא בה אל'י חרון אלאמאם. או אל'י אחד מן בניה אלאימה: ג) פינציר אלאמאם אלבלא פי

וְאִם-לֹא תִמְצֵא יָדָהּ הַיּוֹנֵה וְלִקְחָהּ שְׁתֵּי-תָרִים או שְׁנֵי בָנֵי יוֹנָה אֶחָד לְעֵלָה וְאֶחָד לְחֻטָּאת וְכִפֹּר עָלֶיהָ הִכְהֵן וְטָהְרָה: וְאִם לֹא תִשָּׁבַח יָדָהּ כְּמִסַּת אִמְרָא. וְתִסַּב תִּרְיִן שְׁפָנִינִין. או תִּרְיִן בָּנֵי יוֹנָה. חֵד לְעֵלְתָא וְחֵד לְחֻטָּתָא. וְיִכְפֹּר עָלֶיהָ. כְּהֵנָּא וְתִדְבֹּק: פ

ספרי תימן

וְאִם לֹא תִמְצֵא יָדָהּ וְלִקְחָהּ שְׁתֵּי-תָרִים או שְׁנֵי בָנֵי יוֹנָה אֶחָד לְעֵלָה וְאֶחָד לְחֻטָּאת וְכִפֹּר עָלֶיהָ הִכְהֵן וְטָהְרָה: וְאִם לֹא תִשָּׁבַח יָדָהּ כְּמִסַּת אִמְרָא. וְתִסַּב תִּרְיִן שְׁפָנִינִין. או תִּרְיִן בָּנֵי יוֹנָה. חֵד לְעֵלְתָא וְחֵד לְחֻטָּתָא. וְיִכְפֹּר עָלֶיהָ. כְּהֵנָּא וְתִדְבֹק: פ

וְאִם לֹא תִמְצֵא יָדָהּ וְלִקְחָהּ שְׁתֵּי-תָרִים או שְׁנֵי בָנֵי יוֹנָה אֶחָד לְעֵלָה וְאֶחָד לְחֻטָּאת וְכִפֹּר עָלֶיהָ הִכְהֵן וְטָהְרָה: וְאִם לֹא תִשָּׁבַח יָדָהּ כְּמִסַּת אִמְרָא. וְתִסַּב תִּרְיִן שְׁפָנִינִין. או תִּרְיִן בָּנֵי יוֹנָה. חֵד לְעֵלְתָא וְחֵד לְחֻטָּתָא. וְיִכְפֹּר עָלֶיהָ. כְּהֵנָּא וְתִדְבֹק: פ

ומליל יי. עם משה ולאהרן למימר: אדם כי יהיה בעור-בשרו שאת או-ספחת או בהרת והיה בעור-בשרו לנגע צרעת והובא אל-אהרן הכהן או אל-אחד מבניו הכהנים: אגש. ארי יהי במשך בשריה עמקא או עדיא או בהרא. ויהי במשך בשריה למכתש סגירו. ויתיתי לות אהרן כהנא. או לות חד מפנוהי כהנאיא: וראה הכהן את-

רס"י

ח אחד לעלה ואחד לחטאת. לא הקדימה הכתוב אלא למקראתה אבל הקרבת חטאת קודם לעולה, כך שנינו בזבחים בפרק כל התנדיר (זמ"ס 56):

יג ב שאת או ספחת וגו'. שמות נגעים הם ולבנות זו מזו: בהרת. חברבורות טיי"ס זלע"ז [כתם] וכן (איוז לו כה) בהיר הוא בשחקים: אל אהרן וגו'. גזרת הכתוב היא

זולק הדקדוק: בא אל אחד מבניו. בא כולו בפתח גם בלא סמיכות כי אין על המ"ם סמיכות (שם): וראה הכהן את הנגע בעור הבשר. אין כאן פסיק בין תיבת הכהן לתיבת את בכל התיגאן:

תפסיר רס"ג

גלד אלבדן. פאן כאן פיה שער קד אנקלב אביצא. ומנציר אלבלא עמיק מן גלד בדנה. פהו בלא ברץ. פאדוי ראה כדאד פלינגסה ד) ואן כאנת בקעה ביצא פי גלד בדנה. וליס מנצירהא עמיק מן אלגלה. ושערהא לס ינקלב אביצא פליוקפה סבעה איאם: (ה) תים ינצירה פי אליום אלסאבע. פאן וקף אלבלא

הַנִּגַע בְּעוֹר-הַבָּשָׂר וְשֵׁעַר
בִּנְגַע הַפֶּה | לִבָּן וּמְרֹאֵה
הַנִּגַע עֵמֶק מֵעוֹר בְּשָׂרוֹ
נִגַע צִרְעַת הוּא וְרֹאֵהוּ
הַכֹּהֵן וְטָמֵא אֹתוֹ: וַיִּחְזִי כֹהֵנָא
יָת מַכְתָּשָׂא בְּמִשַׁךְ בְּשָׂרָא. וְשֵׁעַרָא
בְּמַכְתָּשָׂא אֶתְהַפִּיד לְמַחֹר. וּמְחִזִּי
מַכְתָּשָׂא עִמִּיק מִמִּשַׁךְ בְּשָׂרִיהָ. מַכְתָּשׁ
סְגִירוּתָא הוּא. וַיִּחְזִינִיה כֹּהֵנָא וַיִּסְאַיב
יָתִיהָ: ^ה וְאִם-בִּהְרֹת לְבָנָה הוּא בְּעוֹר בְּשָׂרוֹ
וְעֵמֶק אֵין-מְרֹאֵה מִן-הָעוֹר וְשֵׁעַרָה לֹא הַפֶּה
לִבָּן וְהַסְּגִיר הַכֹּהֵן אֶת-הַנִּגַע שִׁבְעַת יָמִים: וְאִם
בִּהְרֹא חוֹרָא הִיא בְּמִשַׁךְ בְּשָׂרִיהָ. וְעִמִּיק לִית מַחוּזָא מִן מִשְׁפָּא.
וְשֵׁעַרָה לֹא אֶתְהַפִּיד לְמַחֹר. וַיִּסְגֹר כֹּהֵנָא. יָת מַכְתָּשָׂא שִׁבְעָא יוֹמִין:
^ה וְרֹאֵהוּ הַכֹּהֵן בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וְהִנֵּה הַנִּגַע עָמַד
בְּעֵינָיו לֹא-פָשָׂה הַנִּגַע בְּעוֹר וְהַסְּגִירוֹ הַכֹּהֵן

— רס"י —

שאין טמאת נגעים וטהרתן אלא על פי כהן: ^ג וְשֵׁעַר בִּנְגַע הַפֶּה לִבָּן. מתחלה שחור וְהַפֶּה לִלְבָן בְּתוֹף הַנִּגַע, ומעוט שער שנים: ^ה עֵמֶק מֵעוֹר בְּשָׂרוֹ. כל מראה לבן עמק הוּא, כְּמֹרָאָה חֲפוּהָ עֲמוּקָה מִן הַצֶּל: וְטָמֵא

זולק הרקדוק: ^ג וְשֵׁעַר בִּנְגַע. תיבת ושער אזלא, בנגע אתי: הַפֶּה | לִבָּן. פסיק אחר תיבת הפך בכל התיגאן. וז"ל מהרי"ב ס"א בלי פסיק והמדוייקים פסיק עכ"ל: - וְשֵׁעַרָה לֹא הַפֶּה לִבָּן. קדמאה לא מפיק ותניינא מפיק וכ"כ רד"ק ומהר"י ן' מלך. וז"ל מהרי"ב ה"א הכינוי נחה והיתה ראויה במפיק, והתי"ט פ"ד דנגעים בשם מהר"ם כתב דשמא חז"ל ילפי מיעוט שיער שנים ממאי דכתיב ושערה לא מפיק ה"א, ואי בשיער אחד סגי היה לו להיות מפיק ה"א ע"ש:

תפסיר רס"ג

בעינה, ולם יתפש פי אלגלד. פליוקפה סבעה איאם תיאניה: (ו) תים ינצרה פי אליום אלסאבע תיאניה. פאן כבא ולם יתפש פי אלגלד. פליטהרה פאנהא עארציה. ויג'סל תיאבה ויטהר: (ז) ואן תפשת אלעארציה פי אלגלד. בעד מא אורי' לאלאמאם פטהרה. פליורא לה תיאניה: (ח) פאדיא ראהא לאלאמאם. קד תפשת פי גלדה. פלינגסה פאנהא ברץ:

שְׁבַעַת יָמִים שְׁנִית: וַיַּחְזִינֶיהָ
כִּהְנָא בְיוֹמָא שְׁבִיעָאָה. וְהָא מִכְתָּשָׂא קָם
כַּד הָוָה. לָא אוֹסִיף מִכְתָּשָׂא בְּמִשְׁכָּא.
וַיִּסְגְּרֶנְיָה כִּהְנָא שְׁבַעַת יוֹמִין תַּנְנִנּוּת:
(שע) וְרָאָה הַכֹּהֵן אֹתוֹ
בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שְׁנִית וְהֵנָּה
כִּי־הָנִיעַ הַנְּגִיעַ וְלֹא־פָשָׂה הַנְּגִיעַ
בְּעוֹר וְטָהֲרוּ הַכֹּהֵן
מִסַּפַּחַת הוּא וְכִבֵּס בְּגָדָיו

וְטָהֲרָה: וַיַּחְזִי כִּהְנָא יָתִיָּה. בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה תַּנְנִנּוּת. וְהָא
עָמָא מִכְתָּשָׂא. וְלָא אוֹסִיף מִכְתָּשָׂא בְּמִשְׁכָּא. וַיִּדְבִּינֶיהָ כִּהְנָא
עָדִיתָא הִיא. וַיַּצְבַּע לְבוּשׁוֹהִי וַיִּדְבִּי: וְאִם פָּשָׂה תַּפְשָׂה
הַמִּסְפַּחַת בְּעוֹר אַחֲרֵי הִרְאָתוֹ אֶל־הַכֹּהֵן
לְטָהֲרָתוֹ וְנִרְאָה שְׁנִית אֶל־הַכֹּהֵן: וְאִם אוֹסְפָא תוֹסִיף
עָדִיתָא בְּמִשְׁכָּא. בְּתַר דִּיתַחְזִי. לְכִהְנָא לְדַכּוּתִיָּה. וַיַּתְחִזִּי תַּנְנִנּוּת
לְכִהְנָא: וְרָאָה הַכֹּהֵן וְהֵנָּה פָּשָׂתָה הַמִּסְפַּחַת
בְּעוֹר וְטָמְאוּ הַכֹּהֵן צָרַעַת הוּא: וַיַּחְזִי כִּהְנָא. וְהָא.
אוֹסִיפַת עָדִיתָא בְּמִשְׁכָּא. וַיִּסְאָבְנֶיהָ כִּהְנָא סְגִירוּתָא הִיא: פ

— כ"י —

ובשיעורו הראשון: והסגירו שנית. הא אם פשה בשבוע ראשון טמא מחלט: וכהה. הכהה מראיתו, הא אם עמד במראיתו או פשה טמא: מספחת. שם נגע טהור: וכבס בגדיו וטהר. הואיל ונזקק להסגר נקרא טמא וצריך טבילה: וטמאו הכהן. ומשטמאו הרי הוא מחלט וזקוק לצפרים ולתגלחת ולקרבן האמור בפרשת זאת תהיה: צרעת הוא. המספחת הזאת: צרעת. לשון נקבה: נגע. לשון זכר:

תפסיר רס"ג

נִגַע צֹרַעַת כִּי תִהְיֶה בְּאָדָם וְהוּבֵא אֶל-הַכֹּהֵן:
 מִכְתָּשׁ סְגִירוֹ. אָרִי תִהְיֶה בְּאִנְשָׁא. וְיִתִּיתִי לְוֹת כֹּהֵנָא: **וְרָאָה הַכֹּהֵן וְהֵנָּה שְׂאֵת-לִבְנָהּ בְּעוֹר וְהִיא הַפֶּכֶה שֶׁעַר לִבָּן וּמַחִית בְּשָׂר חַי בַּשְּׂאֵת:** וַיִּחְזִי כֹהֵנָא. וְהָא עֲמָקָא חוֹרָא בְּמִשְׁכָּא. וְהִיא. הַפֶּכֶת שְׁעָרָא לְמַחֹר. וְרִשְׁסָא בְּשָׂר חַי בְּעַמִּיקְתָּא: **הוּא בְּעוֹר בְּשָׂרוֹ וְטִמְאוֹ הַכֹּהֵן לֹא יִסְגְּרוּנוּ כִּי טִמְא הוּא:** סְגִירוֹת עֲתִיקָא הִיא בְּמִשְׁךְ בְּשָׂרִיהָ. וַיִּסְאֲבִינָהּ כֹהֵנָא. לֹא יִסְגְּרִינָהּ. אָרִי מְסָאב הוּא: **וְאִם פָּרוּחַ תִּפְרַח הַצֹּרַעַת בְּעוֹר וְכִסְתָּהּ הַצֹּרַעַת אֵת כָּל-עוֹר הַנֶּגַע מֵרֹאשׁוֹ וְעַד-רַגְלָיו לְכָל-מְרֹאָה עֵינָי הַכֹּהֵן:** וְאִם מִסְגָּא תִסְגִּי סְגִירוֹתָא בְּמִשְׁכָּא. וְתַחֲפִי סְגִירוֹתָא. יֵת כָּל מִשְׁךְ מִכְתָּשָׁא. מִרִישֵׁיהָ וְעַד רַגְלוֹהִי. לְכָל חִיזוֹ עֵינָי כֹהֵנָא:

— רס"י —

יומחית. סימני"ט זלט"ז [רפוי], שנהפך מקצת הלובן שבתוך השאת למראה בשר. אף הוא סימן טמאה, שער לבן בלא מחיה ומחיה בלא שער לבן, ואף על פי שלא נאמרה מחיה בלא בשאת, אף בכל המראות ותולדותיהן הוא סימן טמאה: **יא צרעת זלך הרקדוק: ומזית.** המ"ם מועמדת בגעיא בכל ספרי תימן:

נושנת הוא. מכה ישנה היא תחת המחיה, וחיבורה זו נראית בריאה מלמעלה ותחתיה מלאה לחה, שלא תאמר הואיל ועלתה מחיה אטהרנה: **יד מראשו.** שלאדם ועד רגליו: **לכל מראה עיני הכהן.** פרט לכהן שחשף מאורו:

זלך הרקדוק: ומזית. המ"ם מועמדת בגעיא בכל ספרי תימן:

תפסיר רס"ג

(יג) פלינציר אלאמאם. פאדיא קוד גיטא אלברץ גמיע בדנה. פליטהרה. אדי קוד אנקלב כלה אביציא פהו טאהר: יד) ואי יום ציהר פיה לחם נקי פלינגסה: טו) באן ירא אלאמאם. אללחם אלנקי פינגסה. לאן גז מן אללחם אלנקי מע אלברץ נגס הו: טז) ואן רגע אללחם אלנקי ואנקלב אביציא. פליגי אלי אלאמאם: יז) פאדיא נציר אלאמאם. אן אלבלא קוד

**וְרָאָה הַכֹּהֵן וְהֵנָּה כִּסְתָהּ
הַצֵּרֶעַת אֶת-כָּל-בְּשָׂרוֹ
וְטָהַר אֶת-הַנֶּגַע כִּלּוֹ הַפֶּדָּה
לִבָּן טָהוֹר הוּא: וַיִּחְזִי כֹהֵנָּא. וְהָא
חֶפֶת סְגִירוּתָא יֵת כָּל בְּשָׂרֶיהָ. וַיִּדְבִּי יֵת
מִכְתָּשָׂא. כְּלִיָּהּ. אֶתְהַפִּיךְ לְמַחֹר דְּבִי
הוּא: וּבִיּוֹם הַרְאֹת בּוֹ
בְּשָׂר חַי יִטְמָא: וּבִיּוֹמָא דִּיתְחַזִּי
בִּיהּ. בְּשָׂרָא חַיָּא יְהִי מְסָאב: טו) וְרָאָה**

**הַכֹּהֵן אֶת-הַבְּשָׂר הַחַי וְטִמְאָהּ הַבְּשָׂר הַחַי
טָמֵא הוּא צֵרֶעַת הוּא: וַיִּחְזִי כֹהֵנָּא. יֵת בְּשָׂרָא חַיָּא
וַיִּסְאַבְנִיָּהּ. בְּשָׂרָא חַיָּא. מְסָאב הוּא סְגִירוּתָא הוּא: טז) אִו כִּי
יָשׁוּב הַבְּשָׂר הַחַי וְנִהְפְּדָה לְלִבָּן וּבָא אֶל הַכֹּהֵן:
אִו אָרִי יִתּוּב. בְּשָׂרָא חַיָּא וַיִּתְהַפִּיךְ לְמַחֹר. וַיִּיְתִי לֹות כֹּהֵנָּא:
וְרָאָהּ הַכֹּהֵן וְהֵנָּה נִהְפְּדָה הַנֶּגַע לְלִבָּן וְטָהַר
הַכֹּהֵן אֶת-הַנֶּגַע טָהוֹר הוּא: וַיִּחְזִינִיָּה כֹהֵנָּא. וְהָא.**

— רס"י —

רחב ונראית בו המחיה, למדנו הכתוב שתטמא: וביום. מה תלמוד לומר, ללמד יש יום שאתה רואה בו ויש יום שאין אתה רואה בו, מכאן אמרו חתן נותנין לו כל שבעת ימי המשחה לו ולכסותו ולביתו, וכן ברגל נותנין לו כל ימי הרגל: טו צרעת הוא. הבשר ההוא. בשר לשון זכר:

ויביום הראות בו בשר חי. אם צמחה בו מחיה הרי כבר פרש שהמחיה סימן טמאה, אלא הרי שהיה הנגע באחד מעשרים וארבעה ראשי אברים שאין מטמאין משום מחיה, לפי שאין נראה הנגע בלו באחד ששופע אלף ואלף, וחזר ראש האבר ונתגלה שפועו על ידי שמן, כגון שהבריא ונעשה

תפסיר רס"ג

אנקלב אביצא. פליטהרה אנה טאהר: יח) ואי אנטאן. פאן פי גלד בדנה קרת. פברא: יט) וצאר פי מוצעה שאמה ביצא או בקעה ביצא מחמרה. פליורה לאלאמאם: כ) פאדיא ראי אלאמאם. מנצירהא מתספל (י"ג: מסתספל) מן אלגלד. ושערהא קד אנקלב אביצא. פלינגטה. לאנהא בלא ברץ קד אנתשר פי אלקרת: כא) ואן הו ינצירהא. ולם יכון פיהא שער אביץ. וליסת מתספלה (י"ג: מסתספלה) מן אלגלד. בל כאביה. פליוקפה סבעה איאם:

אתהפיד מכתשא למחור. וידפי כהנא.

ית מכתשא דכי הוא: פ (שלישי)

שלישי בספר תימן שני כשרון מחוברות בסת"י

ובשר כי יהיה בו בערו

שחין ונרפא: ואנש. ארי יהי ביה

במשביה שחנא. ויתסי: יט) והיה

במקום השחין שאת

לבנה או בהרת לבנה

אדמדמת ונראה אל הפה:

ויהי. באתר שחנא עמקא חורא. או

בהרא חורא סמקא. ויתחוי לכהנא:

ב וראה הפה והנה מראה שפל מן העור

ושערה הפך לבן וטמאו הפה נגע צרעת

הוא בשחין פרחת: ויחוי כהנא. והא מחזהא מפיד מן

משפא. ושערה אתהפיד למחור. ויסאבניה כהנא. מכתש סגירותא

היא בשחנא סגיאת: כא) ואם | יראה הפה והנה

אין-בה שער לבן ושפלה איננה מן העור

והיא כהה והסגירו הפה שבעת ימים:

רס"י

יח) שחין. לשון חמום, שנתחמם השרש בלקוי הבא לו מחמת מכה, שלא מחמת האור: ונרפא. השחין העלה ארוכה ובמקומו העלה נגע אחר: יט) או בהרת

לבנה אדמדמת. שאין הנגע לבן חלק אלא פתוף ומעורב בשתי מראות לובן ואודם: כ) מראה שפל. ואין ממושה שפל, אלא מתוף לבנוניתו הוא נראה שפל ועמוק.

זולק הרקרוק: כ) והנה מראה. תיבת מראה בפשטא אחת בכל התיגאן והיא מלרע:

שמון המור (י) בויבערו. המנהג להפריד ביניהם.

תפסיר רס"ג

כב) ואן הי תפשות פי אלגלד. פלינגסה פאנדה בלא: כג) פאן וקפת מכאנדה ולם תתפש. פהי מן אתיר אלקרת. פליטהרה אלמאם: כד) אי אנסאן פאן פי גלדה פי נאר. תים צאר גז אלפי בקעה ביציא מחמרה או ביציא פקט: כה) פלינצרהא אלמאם. פאן אנקלב אלשער אביציא וכאן מנצרהא עמיק מן אלגלד. פהו ברין אנתשר

ואם יחזינה כהנא. והא לית בה שער חזיר. ומכיא ליתתהא. מן משכא והיא עמיא. ויסגרניה כהנא שבא יומין: **כב ואם-פשה תפשה בעור וטמא הבהן אתו נגע הוא: ואם אוספא תוסיף במשכא. ויסאב כהנא. יתיה מכתשא היא: כג ואם-תחתיה תעמד הבהרת לא פשתה צרבת השחין**

הוא וטהרו הבהן: ואם באתרה. קמת בהרתא לא אוסיפת.

רושם שחנא היא. וידביניה כהנא: **ס (דביעי) (שני כשהן מחוברות)**

כד או בשר כפי-יהיה בערו מכות-אש והיתה מחית המכה בהרת לבנה אדמדמת או לבנה: או אנש. ארי יהי במשפיה כואה דנור. ויהי רושם כואה. בהרא. חורא סמקא או חורא: כה וראה אתה הבהן והנה נהפך שער לבן בבהרת ומראה עמק מן-העור צרעת הוא במכה פרחת

— כ"י —

כמראה חמה עמוקה מן הצל: כז נגע הוא. מחמת חמום, כמו (יחזקאל כג ג) ונצרבו בה השאת הזאת או הבהרת: כח תחתיה. כל פנים, רייטני"ר זלט"ז: צרבת. רייטניימי"ט במקומה: צרבת השחין. כתרגומו רושם שחנא, אינו אלא רושם החמום הנכר בבשר. כל צרבת לשון רגיעת עור הנרגע זולק הדקדוק: כו והיתה. הוי"ו געיא: מחית. מאריך במ"ם: כז ומראה עמק. תיבת ומראה בפשטא אחת בכל התיגאן והיא מלרע:

תפסיר רס"ג

וּטְמֵא אֶתְּךָ הַכֹּהֵן נִגַע

צָרַעַת הוּא: וַיְחַזֵּי יָתֶהּ כְּהֵנָּה. וְהָאֵתְּהֵפִיךְ שְׁעָרָא לְמַחֲוֹר בְּבִהְרֵתָא. וּמְחֻזָּהָא עֲמִיק מִן מִשְׁכָּא. סְגִירוּתָא הִיא. בְּכוּאָה סְגִיאת. וַיִּסְאִיב יָתֶיהּ כְּהֵנָּה. מִכְתָּשׁ סְגִירוּתָא הִיא: **כִּי וְאִם**

יֵרְאֵנָה הַכֹּהֵן וְהֵנָּה אֵינֶנּוּ בַּבְּהֵרֶת שְׁעָר לִבָּן וְשִׁפְלָה אֵינֶנָּה מִן־הָעוֹר וְהוּא כִּהָּה וְהִסְגִּירוּ הַכֹּהֵן שְׁבַעַת

פי אלפי. פלינגסה אלאמאם: (כו) פאן ראהא אלאמאם. וליס פיה שער אביץ. וליסת מטספלה (י"ג: מטספלה) מן אלגלד. בל כאביה. פליוקפה סבעה איאם: (כז) פינצירהא פי אליום אלסאבע. פאן תפשת פי אלגלד. פלינגסה פאנהא בלא ברין: (כח) ואן זקפת מכאנהא. למ תתפש פי אל גלד ויהי כאביה. פהי מן אתיר אלפי. פליטהרה אלאמאם. פאנהא תשייט אלפי:

יָמִים: וְאִם יְחֻזְנָה כְּהֵנָּה. וְהָא לִית בְּבִהְרֵתָא שְׁעָר חִיּוֹר. וּמִכִּיבָא לִיתְהָא. מִן מִשְׁכָּא וְהִיא עֲמִיא. וַיִּסְגְּרֵנִיהּ כְּהֵנָּה שְׁבַעַת יוֹמִין:

כִּי וְרָאָהּ הַכֹּהֵן בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי אִם־פָּשָׂה תִּפְשָׂה בְּעוֹר וּטְמֵא אֶתְּךָ הַכֹּהֵן אִתּוֹ נִגַע צָרַעַת הוּא: וַיְחַזְּנֵנִיהּ כְּהֵנָּה בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה. אִם אוֹסְפָא תוֹסִיף בְּמִשְׁכָּא. וַיִּסְאִיב כְּהֵנָּה יָתֶיהּ. מִכְתָּשׁ סְגִירוּתָא הִיא: **כִּי וְאִם־תַּחֲתִיהּ תַעֲמֹד**

הַבְּהֵרֶת לֹא־פָּשְׂתָה בְּעוֹר וְהוּא כִּהָּה שְׂאֵת הַמְּכוּה הוּא וְטָהְרוּ הַכֹּהֵן כִּי־צָרְבַת הַמְּכוּה

הוּא: וְאִם בְּאַתְרָהּ קָמַת בְּהֵרֵתָא. לָא אוֹסִיפַת בְּמִשְׁכָּא וְהִיא עֲמִיא. עֵמֶק כְּוָאָה הִיא. וַיִּדְבְּנֵנִיהּ כְּהֵנָּה. אֲרִי רוּשָׁם כְּוָאָה הִיא: **פ**

— רס"י —

וסימני שחין שוים הם, ולמה חלקן הכתוב. גריס בשחין וחצי גריס במכוה לא ידנו לומר שאין מצטרפין זה עם זה גלד חצי כגריס:

תפסיר רס"ג

כט) ואי רגל או אמראה. פאן
 בה בלא ברין. פי ראסה או פי
 לחיתה: ל) פלינצירה אלאמאם.
 פאן פאן מנצירה עמיק מן
 אלגלד. ופיה שער אצהב דקיק.
 פלינגסה אלאמאם פאנה כלה.
 והו ברין אלדאס או אללחיה:
 לא) ואדיא ראה. וליס מנצירה
 עמיק מן אלגלד. וליס פיה שער
 אסוד. פליוקפה סבעה איאם:
 לב) תים ינצירה פי אליום
 אלסאבע. פהו אן לם יתפש.

כף חמישיי תימן כספרי שלישו בשוקן מחוברות בסת"י

כט) חמישיי) וְאִישׁ אִו אִשָּׁה כִּי-

יְהִי בּוֹ נֶגַע בְּרֹאשׁ אִו

בְּזָקָן: וְגַבַּר אִו אִתָּא. אַרְי יְהִי בִּיה

מִכְתָּשָׁא. בְּרִישׁ אִו בְּדַקָּן: ל וְרָאָה

הַכֹּהֵן אֶת־הַנֶּגַע וְהֵנִיחַ

מִרְאֵהוּ עֶמֶק מִן־הָעוֹר וּבּוֹ

שָׁעַר צָהָב דָּק וְטָמְא אֹתוֹ

הַכֹּהֵן נִתְקַ הוּא עָרַעַת הָרֹאשׁ אִו הַזָּקָן הוּא:

וּיְחֹזִי כְּהֵנָא יֵת מִכְתָּשָׁא. וְהָא מַחֲזוּהִי עַמִּיק מִן מִשְׁכָּא. וּבִיה. שָׁעַר

סוּמְק דַּעֲדַק. וַיִּסְאִיב יֵתִיה כְּהֵנָא נִתְקַא הוּא. סְגִירוֹת רִישָׁא. אִו דְקָנָא

הוּא: לֹא וְכִי־יִרְאָה הַכֹּהֵן אֶת־נֶגַע הַנֶּתֶק וְהֵנִיחַ

אִין־מִרְאֵהוּ עֶמֶק מִן הָעוֹר וְשָׁעַר שָׁחַר אִין בּוֹ

וְהִסְגִיר הַכֹּהֵן אֶת־נֶגַע הַנֶּתֶק שְׁבַעַת יָמִים:

וְאַרְי יְחֹזִי כְּהֵנָא יֵת מִכְתָּשׁ נִתְקַא. וְהָא לִית מַחֲזוּהִי עַמִּיק מִן מִשְׁכָּא.

וּשָׁעַר אֶפְס לִית בִּיה. וַיִּסְגַר כְּהֵנָא. יֵת מִכְתָּשׁ נִתְקַא שְׁבַעַא יוֹמִין:

לֹב וְרָאָה הַכֹּהֵן אֶת־הַנֶּגַע בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וְהֵנִיחַ

בו. הא אם היה בו שער שחור, טהור.
 ואין צריך להסגר ששער שחור סימן
 טהרה הוא בנתקים, כמו שצאמר (פסוק לו)
 ושער שחור צמח בו וגוי: לז והנה לא פשה
 וגוי. הא אם פשה או היה בו שער צהוב
 טמא:

כט בראש או בזקן. בא הכתוב לחלק
 בין נגע שבמקום שער לנגע שבמקום
 בשר, שזה סימנו בשער לבן וזה סימנו
 בשער צהוב: לו בו שער צהב. שנהפך
 שער שחור שבו לצהוב: נתק הוא. כך שמו
 שלנגע, שבמקום שער: לא ושער שחר אין

שימו המור (כט) ואיש או אשה. המנהג להפריד ביניהם. וכן בפסוק לח וכן בכל מקום.

תפסיר רס"ג

ולם יציר פיה שער אצהב. ומנצירה לים עמיק מן אלגלד: (לג) פחלקן שערה. סוא מוציע אלכילף. וינקפה סבעה איאם תאניה: לד) תים ינצירה פי אליום אלסאבע. פאן הו לם יתפש פי אלגלד. ומנצירה מע דיאך לים עמיק מן אלגלד. פליטרה אלמאם. ויגסל תיאבה ליטרה: לה) ואן תפשא אלכילף פי בדנה. בעד טהרה:

לֹא־פֶשֶׁה הַנְּתִיק וְלֹא־הִיָּה
בּוֹ שֶׁעַר צֶהָב וּמְרֵאָה
הַנְּתִיק אֵין עֵמֶק מִן־הָעוֹר:
וַיַּחֲזִי כִּהְנָא יֵת מִכְתָּשָׂא בְיוֹמָא שְׁבִיעָאָה.
וְהָא לָא אוֹסִיף נְתִיקָא. וְלֹא הָוָה בֵּיה
שֶׁעַר סוּמָק. וּמְחֲזִי נְתִיקָא. לֵית עֵמִיק מִן
מִשְׁפָּא: לָג וְהִתְגַּלַּח וְאֶת־
הַנְּתִיק לֹא יִגְלַח וְהִסְגִּיר
הִכְהִין אֶת־הַנְּתִיק שְׁבַעַת

יָמִים שְׁנִית: וַיִּגְלַח סַחְרָנִי נְתִיקָא. וּדְעָם נְתִיקָא לָא יִגְלַח. וַיִּסְגֵר
כִּהְנָא יֵת נְתִיקָא. שְׁבַעַת יוֹמִין תִּנְיֹנֹת: לָד וְרָאָה הִכְהִין
אֶת־הַנְּתִיק בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וְהִנֵּה לֹא־פֶשֶׁה
הַנְּתִיק בְּעוֹר וּמְרֵאָהוּ אֵינְנוּ עֵמֶק מִן־הָעוֹר
וְטָהַר אֹתוֹ הִכְהִין וְכִבֵּס בְּגָדָיו וְטָהַר: וַיַּחֲזִי כִּהְנָא יֵת
נְתִיקָא בְיוֹמָא שְׁבִיעָאָה. וְהָא. לָא אוֹסִיף נְתִיקָא בְּמִשְׁפָּא. וּמְחֲזִיהִי.
לֵיתוּהִי עֵמִיק מִן מִשְׁפָּא. וַיִּדְבִי יֵתִיה כִּהְנָא. וַיִּצְבַּע לְבוּשׁוֹהִי וַיִּדְבִי:
לָה וְאִם־פֶּשֶׁה יִפְשֶׁה הַנְּתִיק בְּעוֹר אַחֲרֵי
טָהַרְתּוֹ: וְאִם אוֹסְפָא יוֹסֵף. נְתִיקָא בְּמִשְׁפָּא. בְּתַר דְּכּוּתִיָּה:

— רס"י —

לכ אחרי טהרתו. אין לי אלא פושע
לאחר הפטור, מנין אף בסוף שבוע
ראשון ובסוף שבוע שני, תלמוד לומר
פשה יפשה:

לג והתגלח. סביבות הנתיק; ואת הנתיק לא
יגלח. מניח שתי שערות סמוך לו סביב, כדי
שיהא נכר אם פשה, שאם יפשה ועבר
השערות ויצא למקום הגלות, טמא:

תפסיר רס"ג

לו) פינצ'רה אלאמאם. קוד
תפשא פי אלג'לה. פלא יפחץ ען
אלשער אלאצהב. בברהאן
אנה נגס: לו) ואן הו זקף
בעינה. ונבת פיה שער אסוד.
פקד ברא והו טאהר. פליטהרה
אלאמאם: לח) ואי רגל או
אמראה. כאן פי גלד בדנה
בקע בקע ביץ: לט) פינצ'ר
אלאמאם. פאדיא פי גלוד
אבדאנהם. בקע כאפיה פי
ביאצ'הא. פהו בהק. אנתשר
פי אלג'לה והו טאהר:

לו וראוהו הפהן והנה פשה
הנתק בעור לא יבקר הפהן
לשער הצהב טמא הוא:
ויחזיניה כהנא. והא. אוסיף נתקא
במשפא. לא יבקר כהנא. לשער סומק
מסאב הוא: לו) ואם בעיניו
עמד הנתק ושער שחר
צמח בו נרפא הנתק
טהור הוא וטהרו הפהן:
ואם פד הוה קם נתקא. ושער אפם

צמח ביה. אתסי נתקא דכי הוא. וידביניה כהנא: ס

רביעי כשהו מהוברות בסת"י לה ואיש או-אשה כי יהיה

בעור-בשרם בהרת בהרת לבנת: וגבר או אתא.

ארי יהי במשך בשרהון בהרן. בהרן חורן: לט) וראה הפהן

והנה בעור-בשרם בהרת פהות לבנת בהק

הוא פרח בעור טהור הוא: ויחזי כהנא. והא במשך

בשרהון. בהרן עמין חורן. בהקא הוא. סגי במשפא דכי הוא: ס

רס"י

לו ושער שחר. מנין אף הירוק והאדום
שאינו צהוב. תלמוד לומר ושער.
ולמה צהוב דומה. לתבנית הוהב. צהוב.
כמו וזהב אורזל"ס זלע"ז [נהוב]: טהור הוא
וטהרו הפהן. הא טמא שטהרו הפהן.
לא טהור: לה בהרת. חברבורות:

לט) פהות לבנת. שאין לוכן שלהן עז אלא
בהה: בהק. כמין לוכן הנראה בבשר אדם
אדום, שקוין כו"ס [אדמוני]. בין
חברבורות אדמימותו. קרוי בהק. כאיש
עדשן שבין עדשה לעדשה מבהיק
הבשר בלוכן צח:

תפסיר רס"ג

(שישי) (שלישי כשהן מחוברות)

וְאִישׁ כִּי יִמְרֹט רֹאשׁוֹ

מִקְרַח הוּא טְהוֹר הוּא: וּגְבֵר.

אָרִי יִתֵּר שֶׁעַר רִישׁוֹ. קְרִיחַ הוּא דְּכִי

הוּא: וְאִם מִפְּאֵת פָּנָיו

יִמְרֹט רֹאשׁוֹ גִבַּח הוּא

טְהוֹר הוּא: וְאִם מִקְבִּיל אִפּוּהִי.

יִתֵּר שֶׁעַר רִישׁוֹ. גְּלִישׁ הוּא דְּכִי הוּא:

וְכִי־יִהְיֶה בְּקִרְחַת אִו

בְּגִבַּחַת נִגַע לֶבֶן אֲדָמָדָם צָרַעַת פְּרִחַת הוּא

בְּקִרְחַתוֹ אִו בְּגִבַּחַתוֹ: וְאָרִי יִהְיֶה בְּקִרְחוֹתָא אִו בְּגִלְיֹשׁוֹתָא.

מִכְתָּשׁ חִיּוֹר סְמוּק. סְגִירוֹת סְגִיָּא הִיא. בְּקִרְחוֹתֶיהָ אִו בְּגִלְיֹשׁוֹתֶיהָ:

וְרָאָה אֹתוֹ הַכֹּהֵן וְהֵנִיחַ שְׂאֵת־הַנֶּגַע לְבִנְיָה

אֲדָמָדָם בְּקִרְחַתוֹ אִו בְּגִבַּחַתוֹ כִּמְרָאָה צָרַעַת

עוֹר בְּשָׂר: וַיַּחְזִי יָתִיב כְּהֵנָּא. וְהָא עוֹמֵק מִכְתָּשָׂא חִיּוֹר סְמוּק.

— כ"י —

לומר נגע: מן כמראה צרעת עור בשר. כמראה הצרעת האמור בפרשת עור בשר (פסוק 3) אדם כי יהיה בעור בשרו. ומה אמור בו, שמטמא בארבע מראות ונדון בשני שבועות, ולא כמראה צרעת האמור בשחין ומכנה, שהוא נדון בשבוע אחד, ולא כמראה נתקין של מקום שער שאין מטמאין בארבע מראות שאת ותולדתה, בהרת ותולדתה:

מקרח הוא טהור הוא. טהור מטמאת נתקין, שאינו נדון בסימני ראש וזקן, שהם מקום שער, אלא בסימני נגע עור בשר בשער לבן, מהזיה ופשיון: מן ואם מפאת פניו. משפוע קדקד כלפי פניו קרוי גבחת, ואף הצדעין שמכאן ומכאן בכלל. ומשפוע קדקד כלפי אחוריו קרוי קרחת: מן נגע לבן אדמדום. פתוח. מנין שאר המראות, תלמוד

זילק הדקדוק: מן נגע לבן אדמדום. בתיגאן שראיתי מהם הרבה נגע במארכה לבן בטפחא:

מ) ואי אנסאן אנתתף שערך. פהו אלאצלע וְהו טאהר (מא) ואן אנתתף מן גההי וגהה. פהו אלאגלח וְהו טאהר: (מב) פאן פאן פי אלצלעה או פי אלגלחה. בלא ביאץ' מחפר. פינכפן אן יפון ברץ. קד אנתשר פי צלעתה או פי גלחתה: (מג) פלינציר אלאמאם. אן פאנת שאמהי אלבלא ביציא מחפרה. פי צלעתה או פי גלחתה. עלי סביל מנאציר ברץ סאיר גלד אלבדן

תפסיר רס"ג

ואחכאמיהא: (מד) פהו רגל אברץ והו נגס. פלינגסה אלאמאם תנגיסא פאן בלאה פי ראסה: (מה) ואלאברץ אלד'י בה אלבלא. יגב אן תכון תיאבה ממוקה וראסה יפון שעתיא. ויתלתים עלי שארבה. וינאדי אלנגס אלנגס: (מו) טול מא אקאם פיה אלבלא. ינגס פאנה נגס. פליגלס פרדא. כארג אלעספר יפון מקאמה: (מז) ואי תיוב פאן פיה בלא ברץ. מן תיוב צוף או פתאן:

בְּקַרְחוֹתֶיהָ אוּ בְגַלְיוֹתֶיהָ. כְּמַחְזֵי סְגִירוֹת
מִשְׁךְ בְּשָׂרָא: **מִדְּ אִישׁ-צָרוּעַ הוּא**
טָמֵא הוּא טָמֵא יִטְמְאוּנוּ
הַכֹּהֵן בְּרֹאשׁוֹ נִגְעוֹ: גְּבַר סְגִיר
הוּא מְסֻאָב הוּא. סֻאָבָא יִסְאָבְנִיהָ.
כְּהֵנָּה בְּרִישִׁיהָ מִכְתָּשִׁיהָ: **מִדְּ וְהִצָּרוּעַ**
אֲשֶׁר-בּוֹ הִנֵּעַ בְּגָדָיו יֵהִיוּ
פְּרָמִים וְרֹאשׁוֹ יֵהִי פָרוּעַ
וְעַל-שָׂפָם יַעֲטֶה וְטָמֵא

טָמֵא יִקְרָא: וסגירא דביה מכתשא. לבושוהי. יהון מבזעין ורישיה יהי פריע. ועל שפם כאבילא יתעטר. ולא תסתאבו ולא תסתאבו יקרי: **מִדְּ כָל-יָמֵי אֲשֶׁר הִנֵּעַ בּוֹ יִטְמְאוּ**
טָמֵא הוּא בְּדָד יֵשֵׁב מְחוּץ לְמַחֲנֶה מוֹשְׁבוֹ: כל יומין. דמכתשא ביה. יהי מסאב מסאב הוא. בלחודוהי יתיב. מברא למשריתא מותביה: **ס ❀ שְׂבִיעֵת בְּסֻפְרֵי ❀ מִדְּ וְהִבְגֵד כִּי-יֵהִי**
בּוֹ נִגַע צָרַעַת בְּבֶגֶד צֹמֵר אוּ בְּבֶגֶד פְּשֵׁתִים:

— רס"י —

משמיע שהוא טמא ויפרשו ממנו: **מִדְּ בְּדָד יֵשֵׁב.** שלא יהיו שאר טמאים יושבים עמו. ואמרו רבותינו מה נשתנה משאר טמאים לישוב בדד, הואיל והוא הבדיל בלשון הרע בין איש לאשתו ובין איש לרעהו, אף הוא יבדל: **מְחוּץ לְמַחֲנֶה.** חוץ לשלש מחנות:

מִדְּ בְּרֹאשׁוֹ נִגְעוֹ. אין לי אלא נתקין, מנין לרבות שאר המנגעים, תלמוד לומר טמא יטמאנו, לרבות את כלן. על כלן הוא אומר בגדיו יהיו פרומים וגו': **מִכְּפְּרָמִים.** קרועים: **פָּרוּעַ.** מגדל שער: **וְעַל שָׂפָם יַעֲטֶה.** כאבל: **שָׂפָם.** שער השפתים גימט"ו [שפם]: **וְטָמֵא וְטָמֵא יִקְרָא.**

זולק הדקדוק: **מִדְּ וְטָמֵא וְטָמֵא יִקְרָא.** אין כאן פסיק בכל ספרי תימן:

תפסיר רס"ג

מח) או סדא או לחמה. מן
 כתאן וצוף. או פי גלד. או
 ממיא צנע מנה: מט) וכאן
 אלבלא. אכצירא או אחמרא.
 פי אלת'זב או אלגלד. או
 אלסדא או אללחמה או פי שי
 מן אנא אלגלוד. פדיאלך הו
 בלא ברין. פליורא לאלאמאם:
 נ) פאדיא ראה אוקפה סבעה
 איאם: נא) תים ינצירה פי
 אליום אלסאבע. פאן תפשא
 אלבלא. פי אלת'זב או אלסדא
 או אללחמה או פי אלגלד.
 וסאיר מא יעמל מן אלגלוד

ולבושא. ארי יהי ביה מכתש סגירו.
 בלבוש עמר. או בלבוש פתן: מח או
 בשתי או בערב לפשתים
 ולצמר או בעור או בכל-
 מלאכת עור: או בשתיא או
 בערבא. לכתנא ולעמרא. או במשפא.
 או בכל עבדת משך: מט והיה
 הנגע ירקרק | או אדמדם
 בבגד או בעור או בשתי
 או בערב או בכל-כלי-עור

נגע צרעת הוא והראה את-הכהן: ויהי מכתשא.
 ירוק או סמוק. בלבושא או במשפא. או בשתיא או בערבא או
 בכל מאן דמשך. מכתש סגירותא הוא. ויתחוי לכהנא: נ וראה
 הכהן את-הנגע והסגיר את-הנגע שבעת
 ימים: ויתחוי כהנא ית מכתשא. ויסגר ית מכתשא שבעא יומין:
 נ וראה את-הנגע ביום השביעי פי-פשה
 הנגע בבגד או בשתי או בערב או בעור לכל
 אשר-יעשה העור למלאכה צרעת ממארת

— רש"י —

מח לפשתים ולצמר. שלפשתים או שנעשה בו מלאכה: מט ירקרק. ירוק
 שלצמר: או בעור. זה עור שלא נעשה בו שבירקין: אדמדם. אדם שבאדמים: נא צרעת
 מלאכה: או בכל מלאכת עור. זה עור ממארת. לשון סלון ממאיר (יחזקאל כח כד).

זולק הדקדוק: מח או בשתי. בלא פתח השוא (מהר"ם):

תפסיר רס"ג

מצנועא. פדיאך בלא ברין מאחק וְהוּ נָגַס: (נב) פליחרק אלת'וב. או אלסדא או אללחמה. כאן מן צוף או פתאן. או גמיע אנדה אלגלוד. אלד'י יכון פיהא אלבלא. פאנה ברין מאחק. לדיאלך יחרק באלנאר: (נג) ואן ראה אלאמאם. פאדיאה לם יתפש פי אלת'וב. או אלסדא או אללחמה. או גמיע אנדה אלגלוד: (נד) פליאמר בגסלה. ויקפה סבעה איאם תאניה:

הַנֶּגַע טָמֵא הוּא: ויחוי ית מכתשא ביומא שביעאה. ארי אוסיף מכתשא בלבושא. או בשתיא או בערבא או במשפא. לכל. דיתעביד משפא לעבידתא. סגירות מחסרא. מכתשא מסאב הוא: **וְשָׂרָף אֶת-הַבֶּגֶד או אֶת-הַשֵּׁתִי | או אֶת-הָעֶרֶב בַּצֹּמֶר או בַּפְּשָׁתִים או אֶת-כָּל-כְּלֵי הָעוֹר אֲשֶׁר-יְהִי בּוֹ הַנֶּגַע**

כִּי-צִרְעַת מִמָּאֲרַת הוּא בָּאֵשׁ תִּשְׂרָף: ויקיד ית לבושא. או ית שתיא או ית ערבא. בעמרא או בכתנא. או ית כל מאן דמשך. דיהי ביה מכתשא. ארי סגירות מחסרא היא. פנורא תתוקד: **וְאִם יֵרָאֶה הַכֹּהֵן וְהָיָה לֹא-פֶשֶׁה הַנֶּגַע בַּבֶּגֶד או בַּשֵּׁתִי או בַּעֶרֶב או בְּכָל-כְּלֵי-עוֹר:** ואם יחוי כהנא. והא לא אוסיף מכתשא. בלבושא. או בשתיא או בערבא. או בכל מאן דמשך: **וְצִוָּה הַכֹּהֵן וְכִבְּסוּ אֶת אֲשֶׁר-בּוֹ הַנֶּגַע וְהִסְגִּירוּ שְׁבַעַת יָמִים שְׁנִית:** ויפקיד כהנא. ויחורון. ית דביה מכתשא. ויסגרניה שבעא יומין תננינות:

— רס"י —

תלמוד לומר בצמר או בפשתים, להוציא את האימרויות שבו, שהן ממין אחר. אימרויות לשון שפה, כמו אימרא: **כי את אשר בו הנגע** בלבד, תלמוד לומר את אשר בו הנגע. יכול כל הבגד כלו טעון כבוס, תלמוד לומר

פוייניט בלטי" [דוקרן]. ומדרשו תן בו מארה שלא תהנה המנו: **כב בצמר או בפשתים.** של צמר או שלפשתים, והו פשוטו. ומדרשו יכול יביא גזי צמר ואניצי פשתן וישרפם עמו, תלמוד לומר היא באש תשרף. אינה צריכה דבר אחר עמה. אם בן מה

תפסיר רס"ג

(שביעי) (רביעי כשהן מחוברות) וְרָאָה

הַכֹּהֵן אַחֲרָי | הַכֶּבֶס אֶת-
הַנֶּגַע וְהֵנָּה לֹא-הָפֵךְ הַנֶּגַע
אֶת-עֵינוֹ וְהֵנִיֵּעַ לֹא-פָשָׂה
טָמֵא הוּא בְּאִשׁ תִּשְׂרָפוּ
פְּחָתָת הוּא בְּקִרְחָתוֹ אוֹ

נה) תים ינצירה בעד מא
גסל. פאן פאן לם ינקלב
לונה ולם יתפש. פהו נגס.
פליתרק באלנאר. ודי מהלפה
פאנת פי סחקתה או פי
זיברתה: נו) ואן ראה קד כבי
בעד מא גסל. פליכרקה
מן אלתיוב או אלגלד. ויקטעה
מן אלסדא או אללחמה:

בְּגִבְחָתוֹ: וַיִּחַזֵּי כְּהֵנָּא. בְּתֵר דְּחִוּרוֹ יֵת מִכְתָּשָׂא. וְהָא. לָא שָׁנֵא
מִכְתָּשָׂא מִן כַּד הָוָה וּמִכְתָּשָׂא לָא אוֹסִיף. מְסֹאֵב הוּא. בְּנוֹרָא
תִּיקְדָנִיָּה. תִּבְרָא הִיא. בְּשַׁחִיקוּתִיָּה אוֹ בְּחִדְתוּתִיָּה: וְאִם רָאָה
הַכֹּהֵן וְהֵנָּה כִּהְיָה הַנֶּגַע אַחֲרָי הַכֶּבֶס אֶתּוֹ וְקָרַע
אֶתּוֹ מִן-הַבֶּגֶד אוֹ מִן-הָעוֹר אוֹ מִן-הַשֶּׁתִּי אוֹ מִן-
הָעֶרְב: וְאִם חָזָא כְּהֵנָּא. וְהָא עֵמָא מִכְתָּשָׂא. בְּתֵר דְּחִוּרוֹ יֵתִיָּה.
וַיִּבּוֹעַ יֵתִיָּה. מִן לְבוּשָׂא אוֹ מִן מִשְׁכָּא. אוֹ מִן שֶׁתִּיָּא אוֹ מִן עֶרְבָא:

— כִּשׁוּי —

בְּחִדְתוּתִיָּה: קִרְחָתוֹ. שְׁחִקִים יִשְׁנִים. וּמִפְּנֵי
הַמְּדַרְשׁ שֶׁהַצֶּרֶף לְגוֹרָה שׁוּה מְנִין לְפִרְיָהָ
בְּגָדִים שְׁהִיא טְהוֹרָה, נֶאֱמָרָה קִרְחָת וּגְבַחַת
בְּאָדָם, וְנֶאֱמָרָה קִרְחָת וּגְבַחַת בְּבָגָדִים, מֵה
לְהֵלֵךְ פָּרַח בְּכֹל טְהוֹר, אִף כֵּן פָּרַח בְּכֹל
טְהוֹר, לְכַף אֶחָז הַכְּתוּב לְשׁוֹן קִרְחָת וּגְבַחַת.
וְלַעֲנֵן פְּרוּשׁוֹ וְתִרְגוּמוֹ זֶהוּ מִשְׁמַעוֹ קִרְחָת
לְשׁוֹן יִשְׁנִים, וּגְבַחַת לְשׁוֹן חֲדָשִׁים, כֵּאלֹ
נִכְתָּב בְּאַחֲרֵיתוֹ אוֹ בְּקִדְמוּתוֹ, שֶׁהַקִּרְחָת לְשׁוֹן
אַחֲרֵיים וְהַגְּבַחַת לְשׁוֹן פְּנִים, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב
(פְּסוּק מ"א) וְאִם מִפְּאֵת פְּנֵיו וְגוֹי, וְהַקִּרְחָת כָּל
שְׂשׂוּפֵעַ וַיּוֹרֵד מִן הַקֶּדֶד וּלְאַחֲרָיו, כִּף
מִפּוֹרֵשׁ בְּתוֹרַת כְּהֵנִים: וַיִּקְרַע אֶתּוֹ. יִקְרַע
מִקוֹם הַנֶּגַע מִן הַבֶּגֶד וַיִּשְׂרָפוּ:

הַנֶּגַע. הָא פִּיֶּצֶד, יִכְבֵּס מִן הַבֶּגֶד עִמּוֹ:
כִּי אַחֲרָי הַכֶּבֶס. לְשׁוֹן הַעֲשׂוֹת: לֹא הָפֵךְ
הַנֶּגַע אֶת עֵינוֹ. לֹא הִכְהָה מִמְּרָאֵיתוֹ: וְהֵנִיֵּעַ
לֹא פָשָׂה. שְׁמַעְנוּ שְׂאֵם לֹא הָפֵךְ וְלֹא פָשָׂה
טָמֵא, וְאִין צְרִיף לֹמַר לֹא הָפֵךְ וּפָשָׂה. הָפֵךְ
וְלֹא פָשָׂה אִינִי יוֹדַע מֵה יַעֲשֶׂה לוֹ, תִּלְמוּד
לֹמַר וְהִסְגִּיר אֶת הַנֶּגַע, מִכָּל מְקוֹם, דְּבָרֵי
רַבִּי יְהוּדָה. וְחֻכְמִים אוֹמְרִים וְכוּ', כִּדְאִיתָא
בְּתוֹרַת כְּהֵנִים. וְרַמְזוּתִיָּה כֵּן לְיֵשֵׁב הַמְּקָרָא
עַל אֲפֻנֵיו: פְּחָתָת הִיא. לְשׁוֹן גְּמָא, כְּמוֹ
(שְׁמוּאֵל ז' י"ט) בְּאַחַת הַפְּחָתִים, כְּלֹמַר שֶׁפִּלָּה
הִיא, נִגַּע שְׁמֵרָאֵיו שׁוֹקְעִין: בְּקִרְחָתוֹ אוֹ
בְּגִבְחָתוֹ. כְּתִרְגוּמוֹ בְּשַׁחִיקוּתִיָּה אוֹ

ברכה ראשונה שקודם ההפטרה

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר בָּחַר, בְּנִבְיָאִים טוֹבִים. וְרָצָה
בְּדִבְרֵיהֶם, הַנְּאֻמִּים בְּאֵמֶת. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הַבּוֹחֵר בַּתּוֹרָה,
בְּמִשָּׁה עֲבָדוֹ, וּבִישְׂרָאֵל עַמּוֹ. וּבְנִבְיָאֵי, הָאֵמֶת וְהַצְּדִק: (אמין)

הַפְּטֵרָה דְאֵשָׁה כִּי תִזְרִיעַ

במלכים ב' סימן ד'

וְאִישׁ בָּא מִבַּעַל שְׁלֶשָׁה וַיָּבֵא לְאִישׁ הָאֱלֹהִים לֶחֶם
בְּפוּרִים עֲשָׂרִים-לֶחֶם שְׁעָרִים וּכְרַמִּל בְּעֻקְלָנוּ
וַיֹּאמֶר תֵּן לָעַם וַיֹּאכְלוּ: וַגְּבָרָא אֲתָא, מֵאַרְע דְּרוּמָא. וַאִיתִי
לְנִבְיָא דִּי. לֶחֶם בְּפוּרִין, עֶסְרִין טְלַמִּין דְּלַחִים שְׁעָרִין. וּפִירוּכָן, בְּלַבְשִׁיָּה.
וַאֲמַר. הֵב לְעַמָּא, וַיִּכְלוּ: ב וַיֹּאמֶר מִשְׁרְתּוֹ מַה אַתָּן זֶה לְפָנַי
מֵאָה אִישׁ וַיֹּאמֶר תֵּן לָעַם וַיֹּאכְלוּ כִּי כַּה אָמַר יְהוָה
אֲכֹל וְהוֹתַר: וַאֲמַר, מִשְׁמִשְׁנִיָּה. מָא, אַתִּין דִּין. קְדָם, מֵאָה גְּבָרָא.
וַאֲמַר. הֵב לְעַמָּא, וַיִּכְלוּ. אַרִי כְּדָנָן, אָמַר יי. ייכְלוּ, וַיֹּתְרוּ: ג וַיִּתֵּן
לְפָנֵיהֶם וַיֹּאכְלוּ וַיֹּתְרוּ כְּדָבָר יְהוָה: וַיֵּהֵב קְדָמִיָּהוּן, וַאֲכָלוּ
וַאֲשֹׁרוּ, כְּפִתְגָמָא דִּי: ד וְנִעְמָן שַׁר-עֲבָא מֶלֶךְ-אַרְם הִיָּה
אִישׁ גָּדוֹל לְפָנַי אֲדָנָיו וְנִשְׂא פָנִים כִּי-בּוֹ נִתְּן-יְהוָה
תְּשׁוּעָה לְאַרְם וְהָאִישׁ הִיָּה גְּבוּר חֵיל מְצַרְעֵ: וְנִעְמָן. רַב
חֵילָא דְּמֶלְכָא דְאַרְם. הוּוּ גְּבַר רַב קְדָם רַבּוּנִיָּה, וְנִסִּיב אִפִּין. אַרִי עַל
יְדוּהִי. עַבְדֵי יי נִצְחָנָא, לְאַנְשׁ אַרְם. וַגְּבָרָא. הוּוּ, גְּבַר חֵילָא. וְהוּא לְקַי,
בְּסִגְרוּתָא: ה וְאַרְם יֵצְאוּ גְּדוּדִים וַיִּשְׁבּוּ מֵאַרְץ יִשְׂרָאֵל
נִעְרָה קִטְנָה וְתֵּהִי לְפָנַי אִשְׁתַּ נְעַמָן: וַאֲנִשׁ אַרְם, נִפְקוּ
כְּמִשְׁרִין. וַשְׁבוּ. מֵאַרְעָא דְיִשְׂרָאֵל, עוֹלִימְתָא זְעִירְתָא. וְהוּת מִשְׁמִשְׁא.
קְדָם, אַתְתַּ נְעַמָן: ו וְתֹאמַר אֶל-גְּבַרְתָּהּ אַחֲלִי אֲדָנִי לְפָנַי
הַנְּבִיא אֲשֶׁר בְּשִׁמְרוֹן אֲזִי יֵאָסֵף אֶתּוֹ מִצַּרְעָתוֹ:

ואמרת, למרתה. טובי רבוני, אם יזיל. לקדם נביא, דבשומרון. בכין.
 יסי יתיה, מסגירותיה: **וַיָּבֵא וַיַּגֵּד לְאֲדָנָיו לֵאמֹר כֹּזֵאת
 וְכֹזֵאת דְּבַרְהָ הַנֶּעֱרָה אֲשֶׁר מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל: וְאַתָּא. וְחַוֵּי
 לְרַבּוּנֵיהּ, לְמִימַר. פְּדִין וּכְדִין, מְלִילַת עוֹלִימְתָא. דְּמֵאֲרַעָא, דְּיִשְׂרָאֵל:
**וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ-אֲרָם לְדָ-בָא וְאַשְׁלַחָה סֵפֶר אֶל-מֶלֶךְ
 יִשְׂרָאֵל וְיִלְךְ וַיִּקַּח בְּיָדוֹ עֵשֶׂר כִּפְרֵי-כֶסֶף וְשֵׁשֶׁת אֲלָפִים
 זָהָב וְעֵשֶׂר חֲלִיפֹת בָּגְדִים: וְאָמַר מֶלֶךְ דְּאֲרָם, אִיזִיל אִיתָא.
 וְאַשְׁדַּר אַגְרָתָא, לְוֹת מֶלֶךְ דְּיִשְׂרָאֵל. וְאִזֵּל וְנָסִיב בְּיַדְהּ, עֶסֶר כִּפְרִין
 דְּכֶסֶף. וְשֵׁתָא אֲלָפִין דִּינָרִין, דְּדַהֲבָא, וְעֵשְׂרָא, אַעֲטָלוֹן דְּלְבוּשָׂא: **וַיָּבֵא
 הַסֵּפֶר אֶל-מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר וְעַתָּה כְּבֹוא הַסֵּפֶר הַזֶּה
 אֵלַיךְ הֲנֵה שְׁלַחְתִּי אֵלַיךְ אֶת-נַעֲמָן עַבְדִּי וְאַסְפְּתוּ
 מִצְרַעְתּוֹ: וְאִתִּי אַגְרָתָא. לְוֹת מֶלֶךְ דְּיִשְׂרָאֵל לְמִימַר, וְכֵן כְּתִיב בֵּהּ.
 וּבַעֲזָרָא. כְּמִיתִי אַגְרָתָא הָדָא, לְוֹתְךָ. הָא שְׁדִרִית לְוֹתְךָ, יָת נַעֲמָן עַבְדִּי.
 וְתַסְיִינֵיהּ, מִסְּגִירוֹתֶיהּ: **וַיְהִי כִּקְרָא מֶלֶךְ-יִשְׂרָאֵל אֶת-הַסֵּפֶר
 וַיִּקְרַע בְּגָדָיו וַיֹּאמֶר הָאֱלֹהִים אֲנִי לְהַחְיֹת
 כִּי-זֶה שָׁלַח אֵלַי לְאַסֵּף אִישׁ מִצְרַעְתּוֹ כִּי אֶדְ-דְּעוּ-נָא
 וְרָאוּ כִּי-מִתְאַנֶּה הוּא לִי: וְהוּהוּ. כִּד קָרָא מֶלֶךְ דְּיִשְׂרָאֵל יָת
 אַגְרָתָא, וּבִזְעָ לְבוּשׁוֹהִי. וְאָמַר. הַצְּרוּךְ אִית בִּי מִן קָדָם יְיָ, לְמַקְטֵל
 וּלְאַחָא. אָרִי דִין, שָׁלַח לִי. לְאַסְפָּה גְבַר, מִסְּגִירוֹתֶיהּ. אָרִי בְרַם דְּעוּ
 כְּעֵן, וְחִזּוּ. אָרִי תַסְקָפָא הוּא כְּעֵן, לְאַתְגְּרָאָה בִּי: **וַיְהִי כִּשְׁמוֹעַ |
 אֵלִישָׁע אִישׁ-הָאֱלֹהִים כִּי-קָרַע מֶלֶךְ-יִשְׂרָאֵל אֶת-בְּגָדָיו
 וַיִּשְׁלַח אֶל-הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר לָמָּה קָרַעְתָּ בְּגָדֶיךָ יְבֹא-נָא
 אֵלַי וַיִּדַע כִּי יֵשׁ נָבִיא בְּיִשְׂרָאֵל: וְהוּהוּ. כִּד שָׁמַע אֵלִישָׁע, נָבִיא
 דִּי. אָרִי בִזְעָ מֶלֶךְ דְּיִשְׂרָאֵל, יָת לְבוּשׁוֹהִי. וְשָׁלַח לְוֹת מֶלֶךְ, לְמִימַר.**********

זלך הדקדוק: - האלהים אני. הה"א בפתח וגעיא: ולהחיות. הוי"ו געני:

לְמָא בּוֹעֵתָא, לְבוּשָׁךְ. יִיתִי כְעֵן, לְוֹתִי. וַיִּדַע, דְּאִית נְבִיא, בְּיִשְׂרָאֵל:
יב וַיְבֵא נְעֻמָּן (כ' בסוסו) **בְּסוּסָיו וּבְרִכְבּוֹ וַיַּעֲמֵד פֶּתַח-הַבַּיִת**
לְאַלְיִשֶׁעַ: וְאַתָּא נְעֻמָּן, בְּסוּסוֹהִי וּבְרִתְכוּהִי, וְקָם בְּתַרְע בֵּיתָא,
 דְּלְאַלְיִשֶׁעַ: **יג וַיִּשְׁלַח אֵלָיו אֵלְיִשֶׁעַ מִלְּאָךְ לֵאמֹר הֲלוֹךְ**
וּרְחִצְתָּ שְׁבַע-פְּעָמִים בְּיַרְדֵּן וַיֵּשֶׁב בְּשָׂרְךָ לְךָ וּטְהַר: וַיִּשְׁלַח
 לְוֹתִיהָ. אֵלְיִשֶׁעַ, אֲזַגְדָּא לְמִימַר. אֵיזִיל. וְתַטְבּוּל שְׁבַע זְמַנִּין, בְּיַרְדֵּנָא.
 וַיְתוּב בְּסַרְךָ לְךָ, וְאַתְסִי: **יד וַיִּקְצַף נְעֻמָּן וַיִּלְךָ וַיֹּאמֶר הִנֵּה**
אֲמַרְתִּי אֵלָי | יֵצֵא יֵצוּא וְעָמַד וְקָרָא בְּשֵׁם-יְהוָה אֱלֹהֵיו
וְהִנֵּף יָדוֹ אֶל-הַמָּקוֹם וְאַסְף הַמְּצוֹרָעַ: וַרְגִּין נְעֻמָּן, וְאַזְל.
 וְאַמַר, הָא הוּתִי אֲמַר. דְּלוֹתִי, יְפוּק מִפְּקִי. וַיְקוּם וַיִּצְלֵי, בְּשָׂמָא דִּי
 אֱלֹהִיהָ. וַיְרִים יָדֶיהָ. עַל אֲתַר בֵּית מַחְתָּא, וְתַתְּסִי סְגִירוֹתָא: **טו הֲלֹא**
טוֹב (כ' אבנה) אָמְנָה וּפְרָפֶר נְהָרוֹת דְּמִשְׁק מְכַל מִימֵי
יִשְׂרָאֵל הֲלֹא-אַרְחֵן בָּהֶם וְטְהַרְתִּי וַיִּפְּן וַיִּלְךָ בְּחַמְהָ:
 הָלֹא. טְבִין אָמְנָה וּפְרָפֶר, נְהָרֵי דְּמִשְׁק. מְכַל, מִי אַרְעָא דְּיִשְׂרָאֵל. הָלֹא
 אֲטְבּוּל בְּהוֹן, וְאַתְסִי. וְאַתְפְּנִי, וְאַזְל בְּרַגְזוֹ: **טז וַיִּגְשׁוּ עֲבָדָיו וַיִּדְבְּרוּ**
אֵלָיו וַיֹּאמְרוּ אָבִי דְּבָר גְּדוֹל הַנְּבִיא דְּבָר אֵלֶיךָ הֲלוֹא
תַּעֲשֶׂה וְאַף כִּי-אָמַר אֵלֶיךָ רַחֵן וְטְהַר: וַקְרִיבוּ עַבְדוֹהִי,
 וּמְלִילוֹ עִמֶיהָ. וְאַמְרוּ. מָרִי, אֵלּוּ פִתְגָמָא רַבָּא. נְבִיא. מְלִיל עַמְךָ, הָלֹא
 תַעֲבִיד. וְאַף אֱלֹהִין דְּאָמַר לְךָ, טְבַל וְאַתְסִי: **יז וַיֵּרֵד וַיִּטְבַּל בְּיַרְדֵּן**
שְׁבַע פְּעָמִים כְּדָבָר אִישׁ הָאֱלֹהִים וַיֵּשֶׁב בְּשָׂרוֹ כְּבִשָׂר
נְעַר קָטָן וַיִּטְהַר: וּנְחַת. וְטְבַל בְּיַרְדֵּנָא, שְׁבַע זְמַנִּין. בְּפִתְגָמָא,
 דְּנְבִיא דִּי. וְתַב בְּסַרְיָה. כְּבִשָׂר. יְנִיק זְעִיר, וְאַתְסִי: **יח וַיֵּשֶׁב אֶל-אִישׁ**
הָאֱלֹהִים הוּא וְכָל-מַחְנֵהוּ וַיְבֵא וַיַּעֲמֵד לְפָנָיו וַיֹּאמֶר

זולק הדקדוק: יג מלאך לאמר. האל"ף בקמץ: יז וירד. בקצת חשובי התיגאן באזלא.
 (לא ברביע):

הִנֵּה־נָא יִדְעֵתִי כִּי אֵין אֱלֹהִים בְּכָל־הָאָרֶץ כִּי אִם־
 בְּיִשְׂרָאֵל וְעַתָּה קַח־נָא בְרָכָה מֵאֵת עֲבָדְךָ: וְתֵב לֹת נְבִיא
 דִּי, הוּא וְכָל מְשָׁרְתֵיהּ. וְאַתָּא, וְקַם קְדַמוּהִי. וְאָמַר. הָא כְּעַן יִדְעֵנָא. אָרִי
 לִית אֱלֹה קַיָּם, בְּכָל אַרְעָא. אֱלֹהִין, בְּיִשְׂרָאֵל. וְכַעַן קַבִּיל כְּעַן
 תְּקַרְבְּתָא, מִן עֲבָדְךָ: ^{יט} וַיֹּאמֶר חִי־יְהוָה אֲשֶׁר־עֲמַדְתִּי לְפָנָיו
 אִם־אֶקַּח וַיַּפְצַר־בּוֹ לְקַחַת וַיִּמְאַן: וְאָמַר. קַיָּם הוּא יי.
 דְּמִשְׁמֵי שָׁמַיָא קְדַמוּהִי, אִם אֶקַּבִּיל. וְאַתְּ קִיף בֵּיה לְקַבְּלָא, וְלֹא אָבָא:
 כ וַיֹּאמֶר נַעֲמָן וְלֹא יִתֵּן־נָא לְעֲבָדְךָ מִשָּׂא עֲמַד־פְּרָדִים
 אֲדַמָּה כִּי לֹא־יַעֲשֶׂה עוֹד עֲבָדְךָ עֲלֵה וְזָבַח לְאֱלֹהִים
 אֲחֵרִים כִּי אִם־לַיהוָה: וְאָמַר נַעֲמָן. וְלֹא. יִתִּיב כְּעַן, לְעֲבָדְךָ.
 ט עוֹן זֹג בּוֹדְנֹן, מַעֲפַר אֲדַמְתָּא. אָרִי לָא יַעֲבִיד עוֹד, עֲבָדְךָ. עֲלֵה וּדְבַח,
 לְטַעוֹת עַמְמֵיָא. אֱלֹהִין, לְשִׁמְא דִּי: ^{כא} לְדַבַּר הַזֶּה יִסְלַח יְהוָה
 לְעֲבָדְךָ בְּבוֹא אֲדָנִי בֵּית־רְמוֹן לְהַשְׁתַּחֲוֹת שָׁמָּה וְהוּא |
 נִשְׁעַן עַל־יָדָיו וְהַשְׁתַּחֲוִיתִי בֵּית רְמוֹן בְּהַשְׁתַּחֲוִיתִי בֵּית
 רְמוֹן יִסְלַח־ (כתיב נא ולא קרי) יְהוָה לְעֲבָדְךָ בְּדַבַּר הַזֶּה:
 לְפַתְגָּמָא הַדִּין. יִשְׁבּוּק יי, לְעֲבָדְךָ. בְּמִיעַל רְבוּנֵי לְבֵית רְמוֹן, לְמַסְגַּד
 תְּמֹן. וְהוּא, סְמִיךְ עַל יָדָיו. וְאַסְגוּד, בְּבֵית רְמוֹן. בְּמַסְגְּדֵי, בֵּית רְמוֹן.
 יִשְׁבּוּק יי לְעֲבָדְךָ, בְּפַתְגָּמָא הַדִּין: ^{כב} וַיֹּאמֶר לוֹ לֵךְ לְשָׁלוֹם
 וַיֵּלֶךְ מֵאֵתוֹ כְּבָרֶת־אָרֶץ: וְאָמַר לֵיהּ, אֵיזִיל לְשָׁלָם. וְאַזַּל מְלוֹתֵיהּ,
 כְּרֹב אַרְעָא:

(גְּאֵלְנוּ יְהוָה עֲבָאוֹת שְׁמוֹ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל:)

(פְּרַקְנָא. יי עֲבָאוֹת, שְׁמִיָּהּ קְדִישָׁא, דִּישְׂרָאֵל:)

עַל דָּא יִתְבַּרְךְ וַיִּשְׁתַּבַּח, שְׁמָא רַבָּא קְדִישָׁא. דִּי לְעִילָא, חַיָּא וְקַיָּמָא. מְבָרַךְ הוּא לְעָלָם,
 וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא:

זוּלָק הַדְּקֻדּוּק: ^{כג} בְּהַשְׁתַּחֲוִיתִי. כַּפְשֵׁט א' וְכֵן הוּא בִירוּשְׁלַמִּיִם, וְהִיא מְלַרְע: